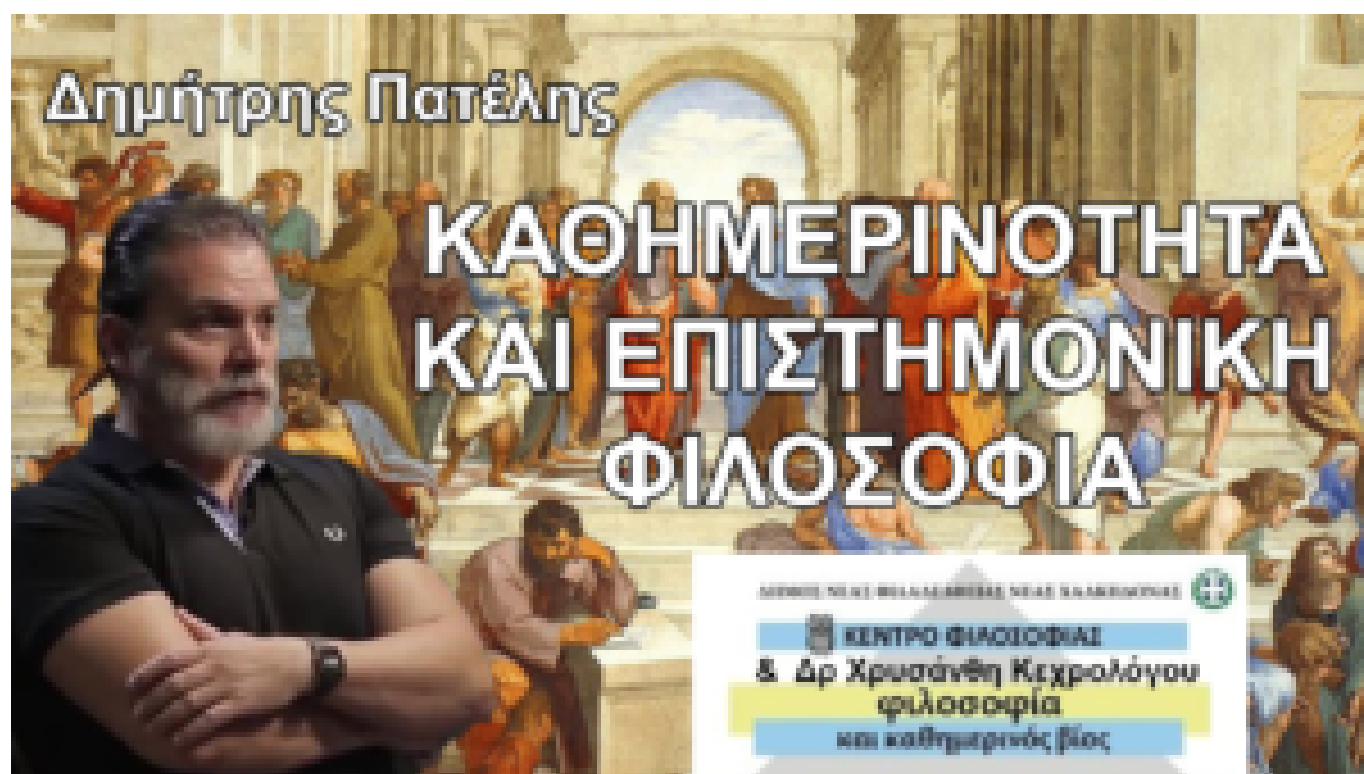

«Καθημερινότητα και επιστημονική φιλοσοφία». Δημήτρης Πατέλης. Διάλεξη-συζήτηση.

Δημήτρης Πατέλης: «Καθημερινότητα και επιστημονική φιλοσοφία».

Διάλεξη (Δευτέρα 7.2.2022) στο πλαίσιο του κύκλου διαλέξεων «Φιλοσοφία και καθημερινός βίος», που διοργανώνουν: Ο Δήμος Ν. Φιλαδέλφειας – Ν. Χαλκηδόνας και η Δρ Φιλοσοφίας Χρυσάνθη Κεχρολόγου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

[0:00:00](#) Δρ Φιλοσοφίας Χρυσάνθη Κεχρολόγου, εισαγωγή – παρουσίαση.

[0:11:05](#) Δημήτρης Πατέλης, ΕΙΣΗΓΗΣΗ.

Η καθημερινότητα, είναι:

1. Ο καθημερινός βίος, το κατ' εξοχήν πεδίο εκτύλιξης της ανθρώπινης ζωτικής δραστηριότητας, που προσδιορίζεται από το σύνολο των εμπράγματων και προσωπικών όρων αυτής της δραστηριότητας, των πραγμάτων/αντικειμένων, των σχέσεων/αλληλεπιδράσεων και των διαδικασιών της ζωής, η οποία εκδηλώνεται σε συνήθειες, γνώριμες, επαναλαμβανόμενες έως και τετριμμένες καταστάσεις.

2. Η πρόσληψη αυτού του πεδίου, η οποία, κατά κανόνα, χαρακτηρίζεται από μη αναστοχαστικότητα, έλλειψη εσωτερικών κινήτρων προσωπικής εμπλοκής στις καταστάσεις, τυπολογική αντίληψη τόσο των συμμετεχόντων στην αλληλεπίδραση, όσο και των κινήτρων συμμετοχής τους.

Ο συνδυασμός 1 & 2, συνιστά έναν τομέα της κοινωνικής πραγματικότητας, μια συμφωρματική ολότητα του κόσμου της κοινωνικής πολιτισμικής ζωής, που προβάλλει και εκλαμβάνεται ως «φυσικός», αυτονόητος, αδιαμφισβήτητος, προφανής, πρόδηλος, αυτονόητος, πασιφανής και αυταπόδεικτος όρος του ανθρώπινου βίου.

Η πραγματικότητα αυτή, στην αλλοτριωμένη και αλλοτριωτική κοινωνία συνιστά το κατ' εξοχήν «είναι ως έχει», μια δεδομενικότητα ενός φαύλου κύκλου, που εκλαμβάνεται ανιστορικά, ως στατική κατάσταση, πάγια, αμετάβλητη και ανυπέρβλητη. Μια κατάσταση εν πολλοίς αλλότρια, ανεξέλεγκτη, καταπιεστική, φθοροποιό έως και καταστροφική.

Στο βαθμό που η καθημερινότητα προβάλλει και εκλαμβάνεται ως τέτοια, βασική στρατηγική επιβίωσης γίνεται η προσαρμογή στους εκάστοτε κυρίαρχους όρους της ύπαρξης.

Έτσι, ελαχιστοποιείται ή/και απαλείφεται η ίδια η αναγκαιότητα της συγκρότησης και ανάπτυξης του ανθρώπου (ατομικά και συλλογικά) ως υποκειμένου, γεγονός που καθιστά τον ανθρώπινο βίο κομφορμιστικό, δηλαδή εν πολλοίς παραπλήσιο αυτού του ζώου.

Η κοινωνία ως οργανική ολότητα: Ο άνθρωπος μπορεί να καταστεί υποκείμενο, μόνο στο βαθμό που «σπάει το κέλυφος» αυτής της καθημερινότητας, της παθητικής και άκριτης αποδοχής της, της ενεργού εμπλοκής της στην εδραίωση, αναπαραγωγή και διαίωσή της.

Τότε μόνο μπορεί να αρθεί υπεράνω της κατάστασης του παθητικού αντικειμένου, του χειραγωγούμενου ενεργούμενου, μόνο μέσω της όλο και πιο ενεργητικής κριτικής στάσης ζωής και δραστηριότητας, μέσω της οποίας επιτυγχάνεται μετασχηματισμός των αντικειμενικών και υποκειμενικών όρων της καθημερινότητας μετά λόγου γνώσεως.

Τότε ο άνθρωπος, με καταλυτικό τον ρόλο της επιστημονικής φιλοσοφικής έρευνας, αναβαθμίζεται σε όλο και πιο συνειδητή προσωπικότητα και συλλογικότητα, ικανή στη βάση γνώσης και αυτογνωσίας, συνείδησης και αυτοσυνειδησίας να αίρει τους κυρίαρχους όρους και τα όρια της καθημερινότητας.

Η τάση αυτή είναι νομοτελής και συνδέεται οργανικά με την επαναστατική προοπτική ενοποίησης της ανθρωπότητας.

[1:17:12](#) Χρυσάνθη Κεχρολόγου, σύνοψη, έναρξη ερωτήσεων, παρατηρήσεων, παρεμβάσεων.

[1:21:50](#) Δ. Πατέλης: καθημερινότητα, εργασία, εκμετάλλευση, αλλοτρίωση, φετιχισμός και κριτική-επαναστατική στάση ζωής. Αντικειμενοποίηση, πραγματοποίηση και αλλοτρίωση. Επιστημονική επαναστατική θεωρία & μεθοδολογίας – όρος συγκρότησης του υποκειμένου.

[1:27:44](#) Αλεξάνδρας Δεληγιώργη παρέμβαση – ερώτηση, περί καλού, κακού και αξιολόγησης.

[1:34:00](#) Δ. Πατέλης: το άγονο της αφηρημένης ηθικολογίας/δεοντολογίας. Περί μεταφυσικής αντιδιαστολής νεαρού-ώριμου Μαρξ και της στρουκτουραλιστικής/θετικιστικής “ανάγνωσης”/διαστρέβλωσης του μαρξισμού από τη σχολή Αλτουσέρ. Για τα Οικονομικά-φιλοσοφικά χειρόγραφα του 1844 και την έκδοσή τους στην ΕΣΣΔ.

[1:49:22](#) Σωκράτη Δεληβογιατζή παρέμβαση – ερώτηση, περί ισότητας, ελευθερίας, αδελφοσύνης, κριτικής. Περί μπολσεβικισμού που εξέθρεψε τον ναζισμό...

[2:03:22](#) Δ. Πατέλης: χρήμα ως καθολικό ισοδύναμο της αξίας.

Περί της αθλιότητας των εγχειρημάτων ενοχοποίησης του μαρξισμού και του μπολσεβικισμού για την άνοδο του ναζισμού, σε συνθήκες εν εξελίξει ιμπεριαλιστικού πολέμου και εκφασισμού των κοινωνιών. Περί του ιστορικού άθλου της ΕΣΣΔ και των κομμουνιστών στη συντριβή του “Αντικομιντέρν άξονα”. Περί της σχέσης μεταξύ επιστήμης και ιδεολογίας.

Ο αντιεπιστημονικός χαρακτήρας της αναγωγής του μαρξισμού σε επιδίωξη της ισότητας και της διαχειριστικής αναδιανομής.

Η ολόπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας ως όρος ανάπτυξης της κοινωνίας.

[2:14:53](#) Μεταξά παρέμβαση – ερώτηση.

[2:23:52](#) Δ. Πατέλης: οι όροι άρσης της αλλοτρίωσης, σε συνάρτηση με την νομοτελή ανάπτυξη του κοινωνικού χαρακτήρα/καταμερισμού της εργασίας, της επιστημονικοποίησης της τεχνολογίας και της οργάνωσης της παραγωγής.

Η αναγωγή της επιστήμης/φιλοσοφίας σε πολιτική ως ακύρωση της ίδιας της επαναστατικής πολιτικής.

[2:32:52](#) Δ. Πατέλης: η αγοραία αξιολόγηση ως μέσο περαιτέρω υπαγωγής της επιστήμης στο κεφάλαιο και η καταστροφή/αποδόμηση επιστήμης-πανεπιστημίου.